

QUICKSCAN SOORTBESCHERMING

In verband met de sloop van meerdere gebouwen aan de Vrijheidslaan te Nijkerk in het kader van de herontwikkeling van het terrein.

In opdracht van: Giza Vastgoed b.v.
Contactpersoon: Dhr. Ton Rigter

Datum veldbezoek: 24 januari 2017
Uitgevoerd door: Dhr. Sietze van Dijk
Datum notitie: 1 februari 2017
Opgesteld door: Dhr. Sietze van Dijk
Controle: Mevr. Susan Zwerver

INLEIDING EN KADER VAN HET ONDERZOEK

Aan de Vrijheidslaan in Nijkerk staat de bouw van woningen gepland op een terrein waar zich momenteel onder andere een schuur, een voormalige stal en meerdere loodsen bevinden. Voor de herontwikkeling zal deze bebouwing worden gesloopt. Ook het overige oppervlak, voornamelijk verhard terrein en een kleiner oppervlak tuin, zal worden heringericht. Mogelijk ondervinden beschermde soorten onder de Wet natuurbescherming negatieve effecten van de uit te voeren werkzaamheden. Hierbij valt te denken aan vleermuizen en jaarrond beschermde nesten van broedvogels. In deze notitie worden tot de 'beschermde soorten' geen soorten gerekend waarvoor in provincie Utrecht een vrijstelling van ontheffingsplicht geldt. Ruimtelijke ingrepen dienen te worden getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving voor natuur. Het voorliggende verkennende onderzoek is erop gericht om inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde soorten onder de Wet natuurbescherming in en om het plangebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en/of andere procedures.

IMPRESSIE VAN HET PLANGEBIED

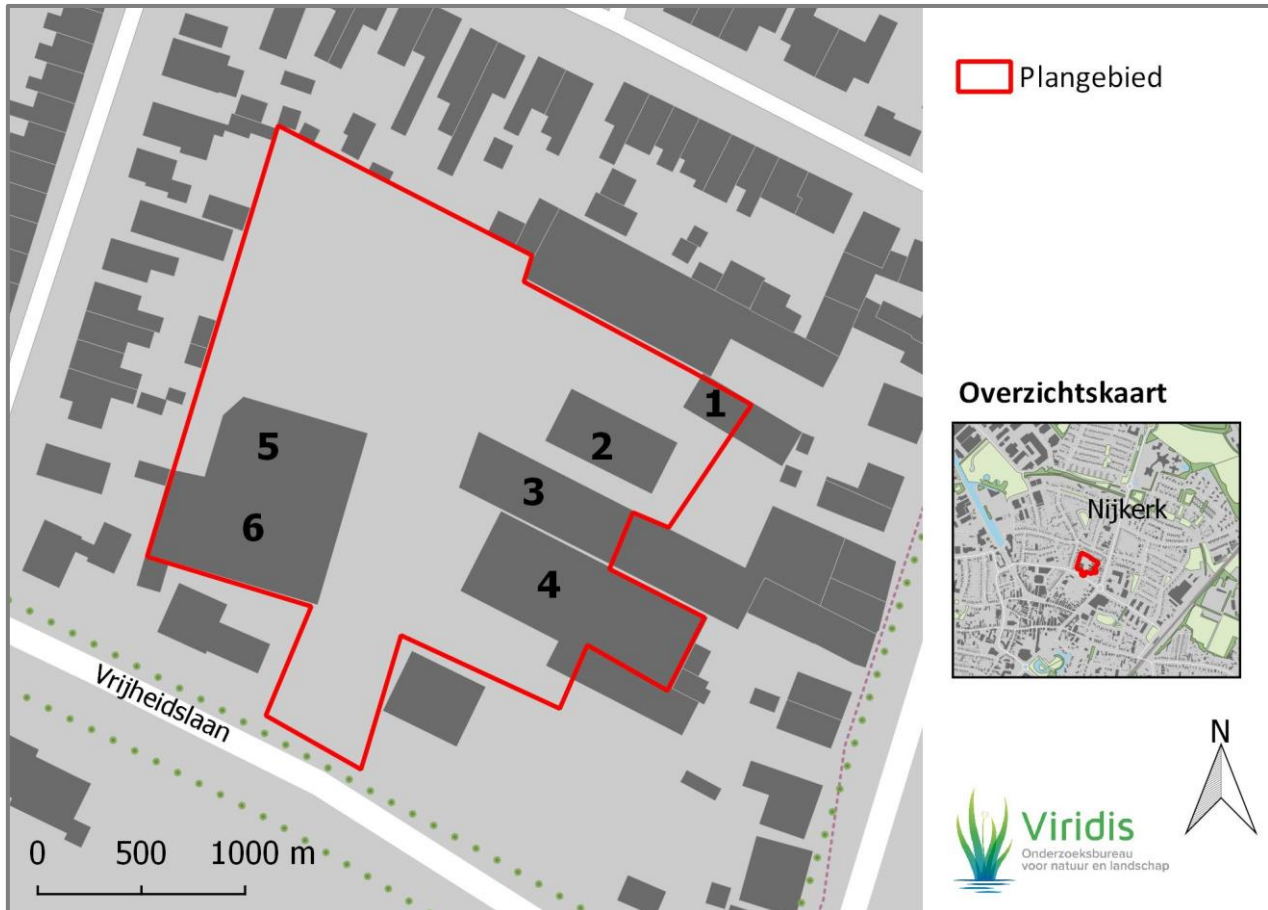
Het plangebied bestaat voornamelijk uit verhard terrein met daarop meerdere loodsen, een oude timmerwerkplaats, een voormalige stal en een open kapschuur. De open kapschuur bevindt zich in het noordoosten van het plangebied (gebouw 1 in figuur 1). Van deze schuur blijft de oostelijke helft (op afbeelding 1 rechts van de regenpijp) behouden. De zeer open schuur heeft een houten constructie van balken en een hoog golfplaten dak. Schuin tegenover de schuur staat een goed onderhouden voormalige stal (gebouw 2). De stal is het enige te slopen gebouw met een spouwmuur. Het gebouw heeft een dak van stevige golfplaten dat rust op een draagconstructie. De binnenzijde van de voormalige stal is goed toegankelijk voor vogels en vleermuizen door de openstaande luiken en ook bij de nok is het toegankelijk. Tussen gebouw 2 en 3 is over de hele lengte een eenvoudig afdak aangebracht in een open constructie. Aan de west- en noordkant van gebouw 2 is de bodem niet verhard, zoals elders in het plangebied, maar bestaat het uit een tuin van gras, heesters en enkele kleine bomen.

Ten zuiden van gebouw 2 bevindt zich een langgerekt gebouw, waarvan het westelijke deel gesloopt zal worden (gebouw 3). Het is een voormalige werkplaats met blinde bakstenen muren en een plat dak. De ruimte is niet vanaf buiten toegankelijk voor dieren als vogels of vleermuizen. Tegen dit gebouw is aan de zuidkant een grote loods gebouwd (gebouw 4). In de loods staan onder andere enkele boten opgeslagen. Met een constructie van houten balken en planken zijn hier aan de zijanten vlieringen aangelegd. Bij de nok aan de kopse kant staat de loods in open verbinding met buiten.

In het zuidwesten zijn loodsen aan elkaar vast gebouwd (gebouw 5 en 6). Gebouw 5 wordt gebruikt voor de opslag van boten, caravans etc. De binnenzijde is voornamelijk kaal, maar in het verlaagde westelijke deel is van hout een inmiddels vervallen hok/kamer gebouwd. Waar het golfplaten dak op de zijmuur rust is in dit westelijke

deel de binnenzijde voor vogels en vleermuizen bereikbaar door het reliëf in de golfplaat. Gebouw 6 bestaat deels uit een overkapping (links op afbeelding 5) met daarachter een kleine loods. Aan de zuidkant is over de hele lengte een loods aanwezig die regelmatig gebruikt wordt als houtwerkplaats en waar pallets staan opgeslagen. De zuidelijke buitenmuur is aan de buitenzijde begroeid met klimop dat recentelijk gesnoeid is.

Figuur 1 | Het plangebied aan de Vrijheidslaan te Nijkerk. De te slopen bebouwing is voor deze notitie genummerd.

ONDERZOEKSMETHODE

Het verkennende onderzoek omvat zowel een literatuur- als een veldonderzoek. Bij het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van reeds bekende verspreidingsgegevens van planten en dieren. Hiervoor is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd.

Om te onderzoeken welke soorten aanwezig of te verwachten zijn binnen de invloedsfeer van de voorgenomen werkzaamheden is het plangebied en de directe omgeving op 24 januari 2017 geïnventariseerd op het voorkomen van beschermde soorten. Bij het veldbezoek is op basis van geografische ligging, terreingesteldheid en *expert judgement* beoordeeld of in het onderzoeksgebied beschermde soorten voor kunnen komen. De te slopen bebouwing is zowel aan de buitenzijde als aan de binnenkant onderzocht op de aanwezigheid van (sporen van) vleermuizen, voor vleermuizen geschikte ruimtes en jaarrond beschermde nestplaatsen van broedvogels.

De uit de literatuurstudie en veldonderzoek verkregen verspreidingsgegevens zijn vervolgens geanalyseerd om te onderzoeken of bij de realisering van de plannen mogelijk verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Wanneer uit deze analyse blijkt dat de aanwezigheid van beschermde soorten niet kan worden uitgesloten op basis van de onderzoeksgegevens, is het voor de effectenanalyse noodzakelijk om aanvullend onderzoek uit te voeren. Indien wel voldoende gegevens beschikbaar zijn voor een effectenanalyse en er sprake is van een conflictsituatie tussen de aanwezigheid van beschermde soorten en de geplande ruimtelijke ingreep, is in onderhavige rapportage aangegeven welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen. Wanneer het nemen van maatregelen er niet voor zorgt dat negatieve effecten worden voorkomen of verzacht, is een ontheffing nodig in het kader van de Wet natuurbescherming.

Afb. 1 | Open kapschuur (gebouw 1). Het deel rechts van de regenpijp blijft behouden.

Afb. 2 | Voormalige stal (gebouw 2).

Afb. 3 | Gebouw 3 (links) en 4.

Afb. 4 | De binnenkant van gebouw 4.

Afb. 5 | Gebouw 5.

Afb. 6 | Met betonplaten verhard middenterrein.

RESULTATEN EN EFFECTENBEOORDELING

Vleermuizen

Bij het gebruik van het landschap door vleermuizen kan onderscheid worden gemaakt in vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Uit de ruimere omgeving van het plangebied zijn in de NDFF recente waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis.

De voormalige stal (gebouw 2) heeft in de dubbele muren een spouw. Zowel aan de oost- als de westzijde is deze spouw via open stootvoegen voor vleermuizen toegankelijk. Van loods 4, 5 en 6 is de binnenkant van de loods voor vleermuizen bereikbaar. Met name in loods 4 zijn er aan de binnenkant mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen, zoals achter balken van de vlisingen. Loods 4 heeft aan de buitenkant langs de westelijke gevel ruimte tussen de gevelafwerking en de muur. Hiertussen kunnen zich verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden. Loods 3 is geheel afgesloten en biedt geen mogelijkheden voor vleermuizen. In de kleine bomen in de tuin zijn geen voor vleermuizen geschikte holtes aanwezig.

- Negatieve effecten op vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen bebouwing is niet uit te sluiten. Een vleermuisonderzoek, uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol, is daarom noodzakelijk.

Vleermuizen oriënteren zich door middel van echolocatie. Ze zenden ultrasone geluiden uit. De terugkaatsende geluiden van bijvoorbeeld gebouwen, struiken, bomen of oevers geven de dieren een beeld van de omgeving. Om deze reden vliegen de vleermuizen vaak langs opvallende oriëntatiepunten, een rij bomen, langs rietkragen, langs huizenrijen, etc. Als vleermuizen van een dergelijke route gebruik maken spreken we van een vliegroute. Er zijn echter geen lijnvormige structuren in het plangebied aanwezig die door de voorgenomen ingreep aangetast worden. Mogelijk wordt de tuin en het erf (omgeving van gebouw 1 en 2) wel gebruikt als foerageergebied. De bewoonster meldt dat er 's zomers vleermuizen vliegen.

- Omdat er geen lijnvormige structuren aangetast worden door de werkzaamheden is het uitgesloten dat de werkzaamheden negatieve effecten hebben op vaste vliegroutes van vleermuizen. Mogelijk wordt tenminste de omgeving van gebouw 1 en 2 gebruikt als foerageergebied.

Jaarrond beschermde nesten en algemene broedvogels

Op basis van de geraadpleegde literatuur zijn in de omgeving van het plangebied jaarrond beschermde nesten van de vogelsoorten huismus en gierzwaluw bekend. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen jaarrond beschermde nesten vastgesteld. Er zijn in de bebouwing geen geschikte broedlocaties voor gierzwaluw of huismus aanwezig. Bij de daken gaat het om golfplaten daken die rusten op muren en/of op een frame van balken en bij gebouw 3 gaat het om een plat dak. Geschikte broedlocaties voor huismussen en gierzwaluwen, zoals in de ruimte tussen dakpannen en de betimmering eronder, ontbreken. Wel is er op meerdere plaatsen begroeiing van klimop aanwezig. Huismussen kunnen klimop gebruiken als nestgelegenheid. Nesten van huismussen ontbreken echter. Op de zuidelijke muur van loods 6 groeit over grotere lengte klimop dat recent gesnoeid is en te ondiep is om nesten van huismussen te herbergen.

Binnen het plangebied komen wel op meerdere locaties algemene vogels tot broeden. In de open kapschuur (gebouw 1) hebben Turkse tortels nesten gebouwd op de balken. Op één van de nesten was tijdens het veldbezoek een Turkse tortel aanwezig. De schuur wordt ook als rustplaats gebruikt: onder een balk zijn veel uitwerpselen van houtduif aanwezig. Binnenin de voormalige stal bevinden zich onder de nok nesten van zanglijster en vermoedelijk witte kwikstaart. Ook binnenin loodsen wordt gebroed: in het westelijke deel van loods 5 is een nest van zanglijster aanwezig. In het struweel van de tuin (omgeving gebouw 1 en 2) en ook op andere plaatsen binnen het plangebied zoals in de coniferen nabij de Vrijheidslaan bestaat broedgelegenheid voor algemene soorten als winterkoning, heggemus en merel. Indien buiten de broedperiode wordt gewerkt, worden er geen negatieve effecten verwacht op algemene broedvogels. De broedperiode loopt globaal van half maart tot augustus, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn beschermd.

- Jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig in het plangebied.
- Wanneer de werkzaamheden uitgevoerd worden buiten het broedseizoen worden geen negatieve effecten op algemene broedvogels verwacht. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn beschermd.
- Indien in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld totdat het nest is verlaten.

Vaatplanten

In de delen van het plangebied waar de voorgenomen ingrepen zullen plaatsvinden, zijn geen bijzondere of beschermde plantensoorten aanwezig. Gezien de terreingesteldheid zijn ook geen beschermde soorten te verwachten. Ook uit de geraadpleegde literatuur zijn geen gegevens bekend over het voorkomen van beschermde planten in de omgeving van het plangebied.

- Wegens het ontbreken van beschermde plantensoorten en geschikte standplaatsen daarvoor binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden is uitgesloten dat de ingreep effecten heeft op beschermde soorten vaatplanten.

Grondgebonden zoogdiersoorten

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat er in het plangebied of in de directe omgeving ervan geen beschermde grondgebonden zoogdieren bekend zijn. Tijdens het veldonderzoek zijn geen (sporen van) beschermde grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen.

- Het is uitgesloten dat de voorgenomen ingreep negatieve effecten zal hebben op beschermde grondgebonden zoogdiersoorten.

Overige soortgroepen

Uit de literatuur zijn uit de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend van overige beschermde soorten zoals amfibieën, reptielen of ongewervelden. Op basis van de terreingesteldheid in het plangebied zijn deze hier ook niet te verwachten.

- Negatieve effecten op overige beschermde soorten zijn uitgesloten.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Vleermuizen

- Negatieve effecten op vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen bebouwing is niet uit te sluiten. Een **vleermuisonderzoek**, uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol, is daarom noodzakelijk. Hiervoor dienen in de periode 15 mei-15 juli één avondbezoek en één ochtendbezoek te worden gebracht (tenminste 30 dagen uiteen) en twee avondbezoeken in de periode 15 augustus-1 oktober (tenminste 20 dagen uiteen).

Jaarrond beschermde nesten

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig.

- Om te voorkomen dat huismussen zich in klimop zullen vestigen wordt aangeraden de aanwezige klimop (waaronder de lange zuidmuur van gebouw 6) tot aan de start van de werkzaamheden **kort te snoeien**.

Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is het voorkomen van overige beschermde plant- en diersoorten uitgesloten. Wel komen algemene broedvogels in de bebouwing en het struweel van het plangebied tot broeden. In gebruik zijnde nesten van algemene broedvogels zijn beschermd.

Mitigerende maatregelen – algemene broedvogels

Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen in de broedperiode broedgevallen van algemene vogelsoorten voorkomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd op het moment dat broedende vogels aanwezig zijn, kunnen zij verstoord worden door de voorgenomen werkzaamheden.

- De werkzaamheden worden bij voorkeur buiten het broedseizoen uitgevoerd.
- Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen van vogels worden uitgevoerd, dient kort voor de werkzaamheden een inspectie op broedvogels gedaan te worden door een ter zake kundige. Als blijkt dat geen broedende vogels aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd. Bij aanwezigheid van broedende vogels, waarop de kans groot is in het plangebied, dienen echter de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat de nesten door de jonge vogels verlaten zijn en niet langer gebruikt worden.

LITERATUUR

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) via <https://ndff-ecogrid.nl/>